

Konrad Sundlo:

Natos øverstkommanderende er ikke lykkelig - Han har bare 19-20 divisjoner mot Sovjets 83 - Dessuten har satellitstatene 86

På forsvarssjefenes møte i Paris 16. april i år meddelte NATO's militære sjef, general Lauris Norstad at organisasjonens stridskrefter bare var 19-20 divisjoner, hvilket var for lite. Styrken måtte bringes opp til 30.

Hva nå Sovjet-Unionen angår, kunne general Norstad opplyse at russerne hadde 83 divisjoner klar til innmarsj og at de i løpet av en måneds tid kunne ha 400 divisjoner under våpen.

Av foran nevnte 83 divisjoner står ifølge «Die Deutsche Soldatenzeitung» de 22 i Øst-Tyskland hvor de er organisert på 5 arméer: En støtarmé, en gardearmé og 3 mekani-

serte arméer. I Polens sydvestre hjørne med hovedkvarter i Liegnitz ligger 7 Sovjetdivisjoner, i Romania skal det være 4, i Bulgaria likeledes 4, i Ungarn 10.

Hertil kommer så satellit- (drabant)-statenes egne troppestyrker som ifølge den britiske militærforfatter Liddell Hart skal være noe slik som: Polen 21, Tsjekkoslovakia 14, Romania 15, Bulgaria 13, Ungarn 12, Albania 3 og Øst-Tyskland 8 divisjoner. Altså alt i alt 86 «private» satellitdivisjoner i tillegg til Sovjets 83 divisjoner, alle klar til innmarsj i NATO's område. Med andre ord: Vi kan når tiden er inne vente besøk av en

maurtue moderne krigsdivisjoner på vandring vestover.

Sovjets baseområde for en slik fremrykning — de vestil. Forts. s. 8.

Comrades in Arms

Det er im schönsten Monat Mai

Mai 1945.

I krigens siste dager.

Den amerikanske general Patton får ordre fra øverstkommanderende general Dwight David Eisenhower om å stanse foran Prags porter for å la den Røde Armé «befri» Balkan. For å være sikker på at ordren utføres blir forsyningene av bensin og andre livsviktige tilførsler til Pattons armé stoppet.

General Eisenhowers tropper stanser videre fremrykking for å gi den røde Marsjal Sjukov anledning til å ta Berlin og hele Øst-Tyskland.

Så griper Churchill inn og stopper Eisenhowers favorisering av den Røde Armé. Han truer med å gi den britiske general Montgomery ordre om å gi de tilfangetatte tyske enheter sine våpen tilbake for å gå til angrep på Sjukov's arméer hvis disse trenger lenger inn i Tyskland.

Det var meldingen om denne nye situasjon, og de forhandlinger i krigens 12. time som (dessverre for sent) foregikk om et felles forsvar av Vesten,

Olaf Holm:

Statskuppet på Elverum

1.

Selve forspillet til 9. april er nå gjennom en rekke utredninger og enkeltopplysninger klarlagt av bl. a. Jens Rolfsen, overlege Scharffenberg og major Langeland, Leif Sundt og nå sist Chr. B. Waage og major Kjelstrup m. fl. Hvorledes 9. april ble gjennomført vil de agerende åpenbart nødig ut med. Det er ennå temmelig dunkelt.

2.

Da regnskapets time slo viste statsminister Nygaardsvold det moralske mot — som der på andre hold ikke har vært noen overflod av — å ta konsekvensen av mellomkrigsårenes feilgrep på forsvarsområdet.

I erkjennelse av situasjonen, slik den var klarlagt av hærens sjef, general Laache i hans situasjonsbedømmelse, foreslo statsministeren, at man tok mot okkupantens anmodning om forhandling om en okkupasjonsavtale på folkerettens grunn.

som den belgiske rexistfører Leon Degrelle brakte Quisling, da han ankom med fly direkte fra Vestfronten mandag morgen den 7. mai 1945.

Planer som uten general Eisenhower og den mektige tyskhatende kamarilla som sto bak ham, ville ha kunnet redde Europa fra den katastrofe som fulgte på den tyske kapitulasjon og som fremdeles rir Europa og andre deler av verden som en mare. Sentinel.

Brannfarlig utenriksminister 1940

Det ble av Stortinget enstemmig vedtatt, men det gikk ikke slik, tvertom.

3.

Hvorledes dette kunne gå til er fremdeles ikke opplyst. Endog overlege Scharffenberg, som ellers ikke er redd for å stikke hånden i et hvepsebol uansett om det er innen- eller utenlandske hvepser i bollet, viker tilbake her. Hva nå det kan skyldes? Og han har dog i sin kamp mot den systematiske historieforfalskning som folket er velsignet med, lovet at «det norske folk skal få vite sannheten». Videre har han pekt på at landets (regjeringens) utenrikspolitikk ikke var neutral.

4.

Det er sagt fra hold, som mener å kjenne sannheten, at man av spesial preventive hensyn vil ta den med (Forts. s. 2).

GENERAL-SOLO

Det spørs om du greier å vekke det franske folk med Marsellaisen. Husk det var de tyske marsjer som ga deg sjansen den gangen — — —

Stortingspresidenten på vei til Elverum 9. april 1940.

Statskupet på Elverum

(Forts. fra s. 1).

seg i graven. Det er utvilsomt sagt i god mening, men det er ikke tillitvekkende for den part, som skal beskyttes. Fortielser dekker som regel ikke gode handlinger.

Ellers kan nok på den måte noen detaljer forbli ukjente, men sannhetens kjerne er alltid tilbøyelig til å spire frem, ikke minst på grunnlag av det som blir fortiet.

5.

Ola nordmann har for vane, når han står overfor forhold, hvor sannheten i større og mindre utstrekning fordølgges, å ta fatt på det gamle, sikre regnestykke at to og to er fire, m. a. o. la kjennsgjeringene tale for seg selv og se hvilket resultat han da kommer til.

Det kan være grunn til å sette Ola på sporet.

6.

Det er opplyst at statsminister Nygaardsvold hadde gitt uttrykk for sin oppfatning, at i den alvorlige situasjon hvor landet befant seg, burde der dannes en samlingsregjering av alle partier. Tanken måtte ikke tilslutning, der den var fremsatt.

Det er da bare å konstatere, at synet på prioritetsrekken mellom fedrelandet og «Toten» også ved den anledning var divergerende.

7.

Overfor Stortingets enstemmige vedtak av statsministerens forslag ytret presidentens tvil om at det ville bli gjennomført og foreslo i den anledning den berømmelige «fullmakt». Herav fremgår at presidenten da kjente til forhold, som var til hinder for at landets interesser ble varetatt overensstemmende med Stortingets vilje.

8.

Den neste kjennsgjering er at presidenten, tillike utenrikskomiteens formann, uten å avvente vedtakets skjebne reiste vekk.

Ennvidere at Stortingets tre forhandlere ikke deltok i forhandlingene med okkupasjonen. Deres mulige virksomhet er innhylet i mørke. Man hører ikke mer til dem, fra dem eller om dem, så lenge de oppholdt seg på Elverum og for den saks skyld heller ikke senere angående, hva som skjedde der.

9.

Okkupasjonsmaktens forslag til en avtale lød på en regjering, som den kunne ha tillit til, d.v.s. holdt seg strengt neutral i striden mel-

lom Tyskland og England. Det er en logisk følge av Norges erklæring om absolutt neutralitet i overensstemmelse med folkeretten.

Utenriksministeren avslo med den begrunnelse at det stredd mot den parlamentariske statistikk og dermed mot grunnloven. Noe positivt forsøk på å fremme Stortingets vedtak ble ikke gjort.

For det første må utenriksministeren ha glemt, oversett eller vært uvitende om, at folkeretten går foran grunnloven i ethvert land, som har tiltrådt den.

For det annet er det en uenkerkjennelse av oppriktigheten i regjeringspartiets vilje til neutralitet, endog etter dets enstemmige tilslutning som forelå til behandling.

For det tredje kan statsministerens, i og for seg meget nærliggende tanke om en samlingsregjering ikke ha streift utenriksministeren, ti denne utvei ville ha fjernet den påståtte hindring for Stortingets beslutning.

For det fjerde kan det ikke være dette med grunnloven som hinder, som ga anledning til presidentens tvil om at Stortingets beslutning lot seg gjennomføre. Det var på det tidspunkt ukjent og som krigsårsak, casus belli, er det nonsens.

Følgelig må grunnen til at Norge ble dradd inn i stormaktskrigen søkes på et annet område.

10.

Resultatet av utenriksministerens «forhandling» måtte selvfølgelig behandles i statsråd. Her er det også magert med opplysninger. De innskrenker seg til at Trygve Lie, som beveger seg på gummisåler når det gjelder Elverum, opplyser at et slikt statsråd har funnet sted. Det er alt.

Nå har det parlamentariske rettsinstitut på et tidspunkt, da man ikke var fullt så ømskinnet for grunnloven, funnet veien inn i kongens råd, hvor det etter grunnloven ikke hører hjemme. Man er derfor berettiget til å gå ut fra, at de parlamentariske spilleregler i dette tilfelle er iaktatt på det pinligste, m. a. o. at temaet — om man skulle delta i krigen for det parlamentariske prinsips skyld — har vært gjenstand for drøftelse og at det er ført protokoll.

Det er en kjennsgjering, at denne protokollasjon mot sedvane ikke har vært tilgjengelig, slik som f. eks. protokollen fra Tromsø.

Der fikk man bl. a. vite, at regjeringen omsider var gått over til general Laakes standpunkt. Den sluttet krigen, som forresten ikke skal være erklært men kun ført de

facto, av mangel på ammunisjon. Det har siden tidenes morgen vært en tvingende grunn til ikke å føre krig. (Nordmennene har også merket seg noe annet, som står i den protokollen).

11.

Utenriksministerens framlegg for den øvrige regjering kan ikke være møtt med alminnelig tilslutning, hvilket man naturlig nok, heller ikke hadde ventet seg, tvertom, ti den kjennsgjering, at det ble ledsaget av og presset igjennom ved et kgl. kabinettsspørsmål — til parlamentarismens bevarelse (!), selv på bekostning av krig, — taler et tydelig sprog. Senere begivenheter tyder på at det ikke var særlig helhjertet. En dyd av nødvendighet?

Tilfellet har ennå ikke funnet sin forklaring, men skulle professor Toynebe søke aktuelle eksempler til støtte for sin respektløse omtale av parlamentarismen, så kan han med utbytte studere begivenhetene på Elverum. Ved åstedsbefaring lenger øst vil professoren støte også på et annet «fikenblad» hogd inn i en utgave av den stedeagne form for «memnonstøtter». (Gåtefullt minnesmerke fra Egyptens oldtid. Red. anm.).

12.

Det er sannsynlig at det finnes medlemmer av Elverumsregjeringen, levende eller døde, hvis etterlatte er best tjent med at denne protokoll offentliggjøres før et uriktig bilde har festnet seg. Ikke bare Nygaardsvold som krevet sine handlinger belyst ved Riksrett. Forgjeves!

13.

Da krigen omsider tok slutt ble den nidkjære omhu for grunnloven som påstås å være krigens årsak for Norges vedkommende, sterkt påkalt i et annet anliggende, nemlig da den «fullmakt», som også påstås å være skapt på Elverum og endog skal være «ærefull» helt ut over det usedvanlige, tok til å ese opp ut over sin iboende juridiske begrensning. Der hørtes ikke den svakeste protest hverken fra skaperen eller mennene fra Elverum forøvrig, store eller liten, mot at rettsoppgjørets primus motor ved denne anledning fortolket grunnlovens ord «rommelig», for å komme til det nå ønskede resultat. Og dog burde vel sindige menn som Jon Skeie, Johan Mellbye, h.r.dommer Haussen m. fl. nettopp på det hold fått støtte. Burde de ikke det Ola?

Det har vist seg umulig å etterspore farskapet til denne juridiske bytting. Enhver mistanke er møtt med energisk protest — som rimelig er. Og allikevel fastholdes dette grunnlag for elendigheten!

14.

Av nærliggende grunn har

Schweitzer-appellen

Av sogneprest Eystein Poulsen

Som kjent har pressen stillet seg alt annet enn velvillig til Alb. Schweitzers appell. Flere Oslo-aviser kaller den en «appell med slagside», det er heller ikke fritt for at det av og til kommer en viss hånende tone inn i det som skrives.

Det fremgår av hans foredrag i Kringkastingen at han bygger sine slutninger på anerkjente vitenskapsmenns uttalelser om den store fare som truer menneskeheten. Han nevner at generalsekretæren i De forenede nasjoner fikk den 13. januar i år overlevert en erklæring fra 9235 fra alle nasjoner. I denne erklæring slår de fast at «den stadig stigende radioaktivitet som følger av prøveekspløsjonene betyr en fare for alle områder på jorden, og at den er overmåte farlig særlig av den grunn at den vil føre til et stigende tall misdannede barn i de kommende generasjoner».

Schweitzer viser også til Japan som i høyere grad enn andre land er blitt utsatt for radioaktiv stråling både fra atomsprengninger i Stillehavet og fra Sibir. De skadelige følger har alt vist seg, idet både jordbunnen og vannet er blitt radioaktivisert i en grad som medfører de største farer for befolkningen. Som avisene har meddelt har Japan gang på gang henstillet både til Vestmaktene og Sovjet om å stanse prøvene med kjernefysiske våpen. Men alt har som kjent vært ganske forgjeves. Maktens holdning til denne henvendelsen viser en inhumanitet som er uten grenser og et forferdende brudd på folkerettens enkleste rettsbestemmelser, hva Schweitzer nevner i sine foredrag.

Hva selve bruken av kjernefysiske våpen i en kommende krig angår, skulle det synes å være nok at Schweitzer henviser til ødeleggelsen av Hiroshima og Nagasaki. Det er opplyst at en vannstoffbombe har 1000 ganger så stor sprengkraft som den bombe som falt over Hiroshima. Videre er det opplyst at en vannstoffbombe utvikler en varme som en anslått til 100 millioner grader. Så kan man tenke seg hvilken ødeleggelse en krig med vannstoffbomber vil forårsake.

Schweitzer håpet at erklæringen ovenfor de nevnte 9000 vitenskapsmenn skulle gi

det vært gjort et stort nummer av løftet om «øyeblikkelig og tilstrekkelig hjelp».

Det lyder som en unnskyldning og er vel også det, et

dødsstøtet til all beroligende propaganda. Men det ser ennå ikke så ut. Johan Vogt har i en artikkel i Dagbladet for nylig nevnt nevnt at han hadde hørt et foredrag av en norsk major som fremholdt «at mange sivile nærer overdrevne forestillinger over farene ved hydrogenbombeangrep. De som utviste den fornødne forsiktighet kunne også beskytte seg mot virkningene av slike attack».

Noe av det mest forstemmende som er kommet til orde i den norske presse er anbefalingen av atomvåpen som forsvarsmiddel. Verdens Gang skrev den 23. november i fjor: «Det gjelder imidlertid først å bearbeide opinionen for å klargjøre om atomvåpen er uomgjengelig nødvendig for landets forsvar. Han tviler ikke på at det skal bli mulig å dempe motstanden og bane vei for en avtale. Man kan også regne med en viss tid for denne overtalelsesprosess». Utvevelsen her.

Det blir ofte fremholdt at ingen av de to maktblokker vil våge å begynne på en atomkrig da de er klar over at det vil bety ødeleggelse av begge de stridende makter. Det er det rene selvmord for en hver nasjon å sette en slik krig i gang.

En av de mest fremtredende atomforskere, Henry Kissinger, har skrevet et verk som er betegnet som «den hittil klareste og mest briljante analyse av atomtidens politiske konsekvenser», sitert etter Johan Vogt. — Kissinger skriver bl. a.: «De trusler som vil fremkomme fra begge parter er forsåvidt bare bluff, for ingen vil begi seg over terskelen fra ord til handling. Men total krig kan allikevel bryte ut ved misforståelser, ved underordnede personers egenmektige opptreden, ved hendelser som i og for seg kan være små, men som også kan forplante seg videre som en kjedereaksjon, med stadig større utslag, inntil statsmennene mister herredømmet over begivenhetene».

Er det da intet håp om å komme unnav denne fare som truer den hele menneskehet, både de nålevende og de kommende slekter? — I en tale som dr. philos. Max Tau holdt i «Europa-Union» i Bremen — sitert av Dagbladet — uttaler han: «Ennå kan vi avverge ulykken, men da må Guds tjenerne på jorden løfte stemmen, ingen har lov til å holde seg tilbake. Vi må mobilisere menneskesinnene, dersom vi i fellesskap skal kunne slå bro over avgrunnen».

Kirken skulle etter sitt kall være Guds tjener på jorden.

(Forts. s. 6).

(Forts. s. 3).

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Europa lever

Historien har en merkelig evne til å gjenta seg inntil det som må skje også skjer. Det kan ofte se ut som om ideer og livssyn males til støv og intet mellom de voldsomme hendelsers møllestener. Men gjennom all tilintetgjørelsen lever der likevel et frø som igjen. Historien lar seg ikke stoppe av mennesker. Det som må skje det kan bli forsinket, men det skjer alltid. Det kan ikke drepes med vold og makt, det kan ikke lyves og propaganderes ihjel.

Gjennom noen tusen år er det den europeiske kultur som har håret menneskeheten fremover. Som en veldig kilde har den sprudlet frem i kunst og tanker, i levende tro og begeistring. Hele menneskeheten har suget kraft av dette livets vann.

Imellom har ville flodbølger fra andre verdensdeler flømet inn over det Europa som vel kunne bære kraft til andre, men som manglet evnen til enighet når det gjaldt å beskytte den felles kultur. Alltid skjedde miraklet i siste øyeblikk. Alltid skyllet flodbølgen tilbake til de mørke skoger og de ville stepper.

I vårt århundre har det ikke manglet på advarende røster, dystre spåmenn som forutsa «Untergang des Abenlandes», men de europeiske folk stolte på miraklet og redningen i siste øyeblikk. De var ikke klar over at det som fortonet seg som et mirakel alltid hadde en meget virkelig bakgrunn. Det var den europeiske kultur som gjennom disse århundrer til syvende og sist hadde vist seg sterkere enn det som presset på. Det var den som bar livet og fremtiden i seg.

Men nå var ikke den europeiske kultur lenger det den hadde vært. And og tanker, tro og begeistring var umerkelig men sikkert blitt erstattet med en mere og mere sjelløs sivilisasjon. Materialismen og dens følgesvenn marxismen holdt sitt inntog og brøt ubønnhørlig ned de europeiske forsvarsverker.

Og så skyllet da bølgen fra øst og fra vest over oss i det skjebnesvangre sammenstøt som heter den annen verdenskrig. I dag lever det vi kjenner som det gamle og det virkelige Europa bare under jorden. De høyrøstede forkjempere for materialismen og for åndens brukne gevær breier seg rundt omkring i de ulykkelige land, og er ikke engang klar over det de har forrådt og lagt øde. De tror at tekniske fremskritt og importert åndsavfall fra andre kulturer kan blåse nytt liv i det avsjelede Aftenland.

Det er all denne ufysiske grå, sjelløse og forvorpne parodi på et demokrati som i dag rider folkene som en mare. Det er det som har stjålet lykken og troen og ånden fra menneskene i Europa. Det er det som har gitt de europeiske folk stener for brød.

Bare uklart har de enkelte mennesker forstått dette. Bare nå og da fikk de hodet opp over flommen av rotasjonstanker fra den store ensrettede presse og dens horunge kringkastingen. Menneskene i dette århundre vet bare at de ikke er lykkelige, at de er misfornøyet med alt og alle. Og de ser seg rådløs rundt. De ser etter de store førere som kan lede dem på rett vei. De ser etter Europas redningsmann. De ser etter noe som raker opp over den grå demokratiske middelmådighet, i tankenes nyhet og dristighet, i ansvarsfølelse og ansvarsglede, tro og begeistring. De ser etter noe som kan fylle deres liv og tanker, noe som kan gi dem følelsen av at de ikke er maskiner, men gudesønner.

Det er dette som er den virkelige grunn til at alle de sterke menn etterhvert dukker opp. De sterke menn er faktisk personifiseringen av menneskenes tro og håp. De er Europas livsvilje og kulturvilje.

Det var mange som trodde at Europa trakk sitt siste sukk

Dødsfall

Atter har døden gjort sin høst blant oss. Vår kjære trofaste venn og medarbeider, kaptein Trygve Gundersen, døde plutselig 2. pinse-dag.

Kaptein Gundersen var like til det siste ivrig opptatt av arbeidet for å skaffe de domfældte oppreisning. Han var en god støtte i Forbundets virke og han var en interessert og påpasselig venn og medarbeider i avisen. Det var ikke mange dagene før han døde vi hørte fra ham sist. Vi vil minnes kaptein Gundersen som en uforferdet forkjemper for sannhet og rett og som en god og trofast kampfelle også i de tunge og vanskelige tider.

Hvorfor Pål Berg ble den strenge dommer

Dette finner vi forklaringen på i h.r.dommer Thomas Bonnevies bok: Høyesterett og Riksrådsforhandlingene, side 93 hvor gjengis nedenstående som Bonnevie skrev til Berg:

«Som nordmann vil jeg vel aldri helt kunne forsones meg med Deres av svakhet gjennomsyrt opptreden som rådgiver for presidentskapet i juni 1940. Spesielt gjelder dette de to kulminasjonspunkter: 1) Deres befatning med vårt (Høyesteretts) P. M. lørdag 15. juni og 2) med Berggravs «fredsføler» og Deres medvirkning til henvendelsen til Kongen om frivillig abdikasjon mandag etterm. 17. juni».

Da Østens og Vestens horder favnet hverandre midt i Europa på Tysklands sletter. Det som skjer i Frankrike i dag viser at livsviljen fremdeles ikke er død. Europas mennesker kan fremdeles håpe og tro. Europas forrådde folk drømmer fremdeles om den sterke fører som skal reise dem opp av støvet og fornedrelsen.

Derfor er det som skjer nå så betydningsfullt. Derfor er det noe mere det står om enn en fransk general og hans muligheter eller umuligheter som fører.

Europa våkner opp igjen av det vi trodde var den siste søvn. Europa håper på og drømmer om fremtiden.

Bokanmelder slår retrett

I slutten av forrige år hadde Bergens Tidende en anmeldelse av Jens Bjørneboes bok «Under en hårdere himmel». Anmeldelsen var skrevet av dr. Arild Haaland, som ikke sparte på konfekten, blant annet karakteriserte han NS-folk som «trist bunnfall».

Som svar på denne anmeldelse fikk vår gamle kjenning Iver Tore Svenning inn følgende i bladet:

«Kriteriet på en vitenskapsmann er objektivitet. Vi må kreve av ham at han, hvilket fagområde han nå beskjeftiger seg med, utviser lidenskapsløshet i sitt arbeid, samtidig som han ser seg sitt ansvar overfor sannheten fullt bevisst.

Dr. Haaland hører med blant dem som sterkest har reist kravet om objektivitet i forskningen og ut fra sin spesielle skoloring skulle han representere de lidenskapsløse sannhetskrav.

I sin anmeldelse av Jens Bjørneboes siste roman (BT's kronikk 17. ds.) setter han betegnelsen «bunnfall» på en hel norsk folkegruppe — de tidligere NS-medlemmer. Enig eller ikke enig i rettsoppgjørets lovlighet og berettigelse i det hele tatt (at mitt personlige synspunkt faller sam-

Schweitzer - appellen

(Forts fra s. 2).

Men har ikke løftet sin stemme mot det som truer menneskene med total ødeleggelse. Kirken er i det store og hele forblitt taus. I stedet er kirken for tiden opptatt med aksjonen for å hindre at ikke religionsundervisningen etter hvert skal utgå av skolen. Et i og for seg prisverdige tiltak. Men vi må her tenke på hva Jesus en gang uttalte, at disse ting må gjøres, det annet ikke forsømmes. Det som må gjøres er først og fremst å løfte stemmen til en alvorlig protest mot den fare som truer. Med den autoritet som kirken ennå har, vil en aksjon fra kirken og kristenfolket ha ikke liten virkning på folkeopinionen, så at Verdens Gangs ovenfor siterte ord skal bli til skamme.

Bjørnsøns ord har sin sannhet og aktualitet når han sier: i en av sine kjente sanger:

«Foraktet av de store, men elsket av de små, si, er det ikke veien som det nye må gå, forrådt av dem som vakt burde være, just av dem, si, er det ikke sådan at en sannhet står frem».

Eystein Poulsen.

men med Bjørneboes er forhåpentlig en privatsak og denne strid uvedkommende) må en like vel ha lov til å spørre om denne benevning er vitenskapelig fundert og om dr. Haaland dermed f. eks. mener at

1. Kriminalitet forekommer hyppigere i denne gruppe enn i resten av vårt folk, eller
2. Denne gruppe kjennetegnes ved en lavere gjennomsnittsinntelligens enn de øvrige nordmenn, eller
3. Prosenttallet av akademikere ligger for denne gruppes vedkommende lavere enn gjennomsnittlig.

Inntil dr. Haaland har definert sitt begrep må i alle fall jeg holde det for uvitenskapelig.

Det var muligens litt mange spørsmål på en gang, men jeg håper å få dem besvart og skulle glede meg om de kunne lede til en rolig, saklig og lidenskapsløs debatt omkring problemene som Bjørneboes bok og dr. Haalands artikkel har reist.

Iver Tore Svenning.

«Noen dager etter måtte så dr. Haaland rykke inn følgende svar:

I en kronikk om Jens Bjørneboes siste roman gjorde jeg bruk av uttrykket «bunnfall» i forbindelse med en omtale av visse sider ved landssvikoppjøret. — Iver Tore Svenning har funnet at jeg dermed har satt betegnelsen «bunnfall» på hele gruppen av tidligere NS-medlemmer.

Dette stemmer ikke med min egen oppfatning, og heller ikke med min hensikt da jeg brukte dette uttrykk.

Det jeg skrev var, at landssvikoppjøret representerte et oppgjør med «alt det hjelpe-løse og det triste bunnfall».

Med dette mente jeg at det var et oppgjør overfor folk som den gang alle var hjelpe-løse, og dessuten med noen som også representerte et bunnfall».

Dr. Arild Haaland utdyper dette siste punkt litt mere, men konkluderer påny med å slå fast at han aldeles ikke har ment at vanlige NS-medlemmer tilhører den gruppe han karakteriserer som bunnfall.

Vi synes oppriktig talt at folk som gir seg av med å skrive kronikker og bokanmeldelser bør kunne uttrykke seg slik at de ikke blir misforstått på denne pinlige måte. Det er denslags slarv og godtkjøpspåstander som holder hetsen og hatet vedlike og det burde skikkelige folk overlate til Dagbladet og den krets som åndelig sogner til dette blad.

H. Franklin Knudsen:

Quisling som politiker

Overlege Johan Scharffenberg skriver i Farmand nr. 16 en lengere utredning om sitt syn på Quisling som politiker.

Det er selvsagt for meget å vente, at man på det nåværende tidspunkt skal være kommet fram til noen objektiv klarhet over Quislings politiske syn. Det som ennå står hindrende iveien for en slik objektiv bedømmelse er mangelen på et korrekt sammenligningsgrunnlag. Overlege Scharffenberg åpner sin analyse med å fremholde Quislings og Nasjonal Samlings stilling til antisemitismen. Det blir mer og mer påfallende hvilken betydning det legges på dette helt perifere forhold hvor det dreier seg om norsk politikk. Der har som bekjent aldri vært noe egentlig jødespørsmål i Norge. Der til var antallet av jøder i Norge for betydningsløst. Når Scharffenberg fremholder at Finnland nektet å utlevere jødene, mens Quisling nødt og tvunget gikk med på det, så må det vel i rettferdighetens navn kunne anføres — at Finnland ikke var okkupert av Tyskland, mens Quisling av all makt strevet etter å oppnå mer bestemmelsesrett for Norge under okkupasjonen. Scharffenberg innrømmer jo selv dette i sin artikkel. At dette ikke lykkedes Quisling i noen større utstrekning skyldes vesentlig det undergravningsarbeid Hjemmefronten drev politisk overfor de tyske okkupanter og den sabotasje som det kommunistiske element i Hjemmefronten drev i marken. Med andre ord, jødene ble et offer for dette sammen med mange andre nordmenn som ble lokket av London Radio og visse uansvarlige Hjemmefrontelementer til å bryte folkeretten. Det er forøvrig å

anta at den såkalte antisemitisme er jevnt fordelt i de øvrige norske partipolitiske organisasjoner, når bortsees fra kretsen om Dagbladet (som nok av spesielle grunner innfar en annen holdning både i dette spørsmål og hvor det gjelder den sorte rase!).

Scharffenberg kommer også inn på Quislings brev til Kongen i august 1936, hvor han henstiller til majesteten å benytte seg av Grunnloven for å skaffe Norge en NASJONAL regjering. Scharffenberg oppfatter dette som en henstilling til Kongen om å begå grunnlovsbrudd (gjøre vold på Norges gjeldende forfatning). Med andre ord statskup. Men selv herr Scharffenberg må vel innrømme i dag, at

dette hadde vært å foretrekke frem for 5 års tysk okkupasjon bevirket av Nygaardsvoldsregjeringens hodeløse (bevistløse i henhold til Koht) stup ut i elendigheten. En forfatning er ikke mer hellig enn de menn som representerer den, så også med domstolene. Det vet vi som kom til å bli stilt for dem i 1945. Når Scharffenberg fremhever, i denne forbindelse at Quisling måtte ha en dårlig forståelse av Kongens karakter, så vil jeg minne ham på Paal Bergs forsøk på å danne en Hjemmefrontregjering MED KONGENS SAMTYKKE og at dette i første omgang strandet på Hambros bestemte avisning. Stemmer ikke det herr Scharffenberg?

Forts. s. 6.

Hambros krigsløgner som pyntes med delvis korrigerering etterpå

Den fabelaktige flinke og arbeidsomme C. J. Hambro, skrev sommeren 1940 og ga ut i Amerika en bevisst uoverheftig bok om «What I saw in Norway». — Boken skulle angivelig skildre begivenheter fra den tyske okkupasjons første tid i Norge, — «dengang Norge hadde en meget slett presse i Amerika. Det inntrykk var skapt av korrespondenter som var uten ethvert kjennskap til norsk historie, lynne og mentalitet — at det i Norge ingen motstand hadde vært mot tyskerne, at hele landet var gjennomsyret av forrederi og folket villig til hvasomhelst unntagen å slåss. Beretninger fra Stockholm holdt denne forestillingen levende».

Hambro har naturligvis siden blitt klar over at det norske folk stort sett opptrådte i henhold til Haagerforskriftene for okkupert territorium, som var gjeldende norsk rett. En av de gode nordmenn og Hambros bysbarn som fulgte disse forskrifter til punkt og prikke — og vel så det — skipsreder og dyktig leder av B.D.S. — Ths. S. Falch jr. fikk St. Olav, før en innsats som man i rettsstaten har skutt andre for.

Denne propagandabok utgir så Hambro 1945 på Aschehougs forlag i Oslo under tittelen «De første måneder».

Han er så litterært forelsket i sine egne gamle usannheter at han må trykke dem

opp i medhold av konjunkturrene dengang?

Han innrømmer bokens tvilsomhet: «Boken måtte skrives uten tilstrekkelig kilde materiale for hånden. Dens formål var i første rekke å påvirke opinionen».

«Hva angår de kapitler i denne bok som behandler krigen i Norge, er de helt skjematisk og tas alene med her som en illustrasjon av hva vi i 1940 utenfor Norge visste og ikke visste, og hvorledes vi dengang var nødt til å skildre begivenhetene».

Alt gikk jo i folk, og han har vel håpet at man ikke ville lese så nøye at han i forordet tar pipet fra hele boka — ved blant annet de ovenfor siterte bemerkninger.

En så realistisk og lynende klar hjerne som Hambro kan selvsagt ikke ønskedrømme og jule hele tiden, sannheten bryter rett som det er igjen i emigranttilværelsen, således bekrefter han på side 104 at Norge ikke fortsatte krigen:

«Det forelå tre alternativer: A fortsette kampen, å overgi seg, eller å evakuere og reise fra Norge — Bare det tredje alternativ sto åpent».

For historieforskerne er derfor Hambro ikke bare en behagelig mann, men det ligger i hans natur at han måtte bli angstbiter. — Gud skal vite at han har bitt!!

A. L.

Oppløsning av rettsbegrepene

Allerede så tidlig som i 1947 brakte «Nordisk Tidende» en artikkel om den oppløsning av rettsbegrepene som fant sted i Norge. Artikkelen, som var skrevet av P. Pedersen, er senere utgitt som særtrykk og tør fremdeles være av interesse fordi den frisker på hukommelsen og også fordi den viser at mange av våre norskamerikanske frender ikke uten videre har bitt på løgnpropagandaen fra Norge. Vi gjengir derfor artikkelen nedenfor:

Det har sikkert gledet oss alle å høre så mange norsk-amerikanere etter hjemkomsten fra et Norges-besøk fortelle, hvor hyggelig de har hatt det og hvor forbausende bra forholdene var etter frigjøringen. Men så forleden dag falt en bombe.

En norsk-amerikaner jeg kjenner, som nettopp var kommet hjem, hadde hatt utrolige opplevelser i Oslo de siste dager før avreisen, og hadde han hatt mere tid til å følge sine «leads» hadde det sikkert fremkommet flere ry-stende opplysninger.

Kort ført avreisen kom han en dag inn på en av Oslos beste restauranter. Ved et bord i nærheten satt et par. Plutselig kommer garderobedamen bort og ber damen ved bordet å forsvinne. Min bekjente spurte hva det skulle bety og fikk den beskjed at **damen hadde tilhørt NS**. Garderobedamen hadde etter eget sigende som sitt arbeid av og til å se om det satt NS-folk der. Hun fortalte også at de hadde kartotek og fotografier av NS-folk. NS-damen sa at hun ville anmelde piken til politiet, men slik som rettsstaten Norge arbeider, vet man jo på forhånd at saken bare vil bli henlagt. Rettsstaten arbeider hovedsakelig for å skaffe tilhengere av Arbeiderpartiet og andre kraftpatrioter frikjennelse for straff — selv i mord-saker.

Min bekjente syntes dette begynte å bli interessant, så han snakket videre med NS-damen og fikk høre litt om hvordan tidligere NS-folk ble behandlet i 1947, til tross for at vi jo alle har hørt at når straffen er sonet skal NS-medlemmene igjen innta sin stilling i samfundet. NS-damen fortalte videre, at en av hennes venninner hadde anmeldt til politiet at hun gjen-tagne ganger var blitt bestjålet for møbler, smykker m. m. Der var «jössingvitner» som selv tilbød seg som vitner. Ikke destomindre ble saken henlagt av det norske politi «på grunn av bevisets stilling», hvilket vil si, at den bestjålne hadde vært medlem av NS, mens tyvene var «gode nordmenn». En annen av samme dames bekjente hadde en forretning, og en dag for ikke lenge siden kom en mann inn og spurte om den «nazimerra» fremdeles eide butik-ken.

Jeg kan ikke annet en spørre meg selv hva slags mannfolk der er i Norge i dag. Are they men or mice? Svaret blir ubetinget «mice». Det er jo noen få unntagelser som f. eks. overlege Johan Scharffenberg. Til tross for at han av meg uforståelige grunner tilhører Arbeiderpartiet, våger han gang på gang å løfte sin røst mot det som foregår i Norge etter krigen. I sine artikler i «Morgenbladet» av 12. september «Opplysning av rettsprinsippene» og 6. oktober «To slags rettsprinsipper» tar han til orde mot den nåværende utøvelse av rettsvesenet. Han nevner mordet på jødeparet Feldman og på de to tyske krigsfanger. Han sier: «Hvis fremstillingen er riktig opprører den min rettsfølelse». Jeg synes «Nordisk Tidende» burde trykke begge disse artikler. «Nordisk Tidende» har jo alt trykt en del angående Feldmansaken, så vi vet at to av «heimefronten» drepte disse to jøder etter overlegg og delte deres penger mellom seg. De ble begge frikjent.

Angående de to tyskere skriver dr. Scharffenberg: «Av de tilfeller som er kommet til min kunnskap, anser jeg drapet på de to tyske krigsfanger som det mest opprørende. Selv om gjerningsmannen ikke hadde vært straffet før, burde tiltale vært reist. De tyske krigsfanger har ikke støttet i noen regjering, derfor burde den norske regjering vist særlig varsomhet ved drap på vergeløse fanger. At gjerningsmannen var alkoholpåvirket, fritar ikke for ansvar etter norsk straffelov».

I henhold til «Aftenposten» nr. 405 av 6. september var resultatet av dette dobbeltmord følgende: «Etter innstilling fra kommanderende admiral — påtegnet av riksadvokaten at han på grunn av forholdene ikke har noe å bemerke — er det ved kongelig resolusjon besluttet at påtale skal unnlates».

For Chicago-folk vil det være av interesse å vite at denne morder, som likviderte et NS-medlem under okkupasjonen er den kjente innbruddstyv og skapsprenger «Gulosten», som oberstløytnant Stenersen fortalte om i sitt foredrag i Commandery Hall under kri-

Forts. s. 7.

Post til redaksjonen

sendes under adresse postboks 3214. Hvis den adresseres til en av redaksjonens medlemmer personlig kan De risikere at den blir forsinket hvis adressaten ikke skulle være tilstede.

Altså:

Folk og Lands redaksjon.
Postboks 3214, Oslo.

Argentina ryster åket av seg

Brev til FOLK OG LAND fra Buenos Aires

II.

I juni 1956 ble det skrevet et nytt, blodig kapittel i Argentinas historie. General Juan Jose Valle grep til våpen sammen med sine menn og andre offiserskamerater i et forsøk på å befri det argentinske folk for sin påtvungne byrde. Revolusjonen var kort og meget blodig for opprørerne. Det hele var over på et døgn. Visepresidenten, kontraadmiral Rojas, innførte standrett og fornyet unnagelsestilstanden. Han utstedte personlig ordre til alle aktive offiserer om å sette standrett på stedet og eksekvere på stedet — når «Noen blir pågrepet med våpen — ikke adlyder politiets ordrer — eller handler mistenkelig. På hvilkensomhelst måte». Hvor mange hundreder eller mange tusener som slik ble drept på kontraadmiralens ordre vites ikke med sikkerhet, det foreligger så mange motstridende opplysninger som alle er like vanskelige å kontrollere. Det må fremheves at dette var første gang i argentinsk historie at revolusjonsdeltagelse straffes med døden. Kort tid etter kunne man i det norske Verdens Gang lese en artikkel av Leif Borthen om junirevolusjonens menn. Om Rojas heter det at han er **dagens helt — damenes yndling — og Argentinas største statsmann siden Moreno.** — En karakteristikk som jeg ikke glemmer så lenge jeg lever. Det er ikke for meget sagt at Isaac Rojas, visepresident i navnet, men i virkeligheten frigjøringsrevolusjonens og regjeringens sterke mann er,

den mest forhatte person

i republikken. Alle som tilhører den revolusjonære regjering må finne seg i å bli kalt gorilla. Rojas pryder man dessuten med oppnavn som «Den svarte pave i Casa Rosada», «Den svarte maur», «Pingvinen», «Morder nr. 1», og meget annet. — En av junirevolusjonens overlevende generaler, Raul Tanco, kom seg i sikkerhet i Haitis

Evita Peron.

bassade i Buenos Aires. Det var jo leit, men Argentinas «hjemmefront» lot seg ikke slå ut av en slik bagateil. 20 uniformerte og vepnede menn stormet ambassaden og kidnappet Tanco og seks andre mens ambassadøren selv befant seg i det argentinske utenriksdepartement for å meddele at general Tanco var gitt politisk asyl. Tanco ble ført til et av Hærens hovedkvarter, men lykkeligvis utsatte man henrettelsen, og den Haitiske ambassadør nådde å få sin gjest utlevert med mange unnskyldninger fra utenriksministeriets side. Dette eklatante brudd på Syd-Amerikas hellige asylrett var nemlig en kjempeskandale av dimensjoner.

Før general Valle ble henrettet greide han å smugle ut et åpent brev til Aramburu, hvor det blant annet het: «Jeg erklærer at en gruppe av marine og militære ledet av dere selv er de eneste ansvarlige for det forløpne. For å likvidere opponenter syntes dere det var passende å provosere oss til oppstand og siden ofre oss kaldblodig. Vi var ikke forslagne nok til å gjennomskue listen». — I dag blir Valle hedret som martyr og nasjonal hero.

Imens marsjerte los comandos civicos til tonene av «Que lindo es la Argentina liberada».

De svarte paver opplevde

en liten motbør da deres ambassadør i Venezuela ble erklært persona non grata for sin delaktighet i

mordanslagene mot Perons liv på venezuelansk jord. For å hevne seg brøt de den diplomatiske forbindelse med Venezuela. Nå følger en tid da øeslag og brenning av den politiske opposisjonspresse midt på åpen gate stadig blir hyppigere. Redaktører arresteres på løpende bånd for overtredelse av dekret 4161. Stadig flere revolusjonsgeneraler avsettes og plaseres under militær arrest, ministre resignerer stillingene fort vekk. Og mens tiden går stiger prisene omkapp med skyskraperne mens arbeidernes lønninger er frosset fast på sultenivå. (Eks. en politikonstabel og en jernbanearbeider har henholdsvis 1300 pesos og 1000 pesos i måneden. 1000 pesos tilsvarer etter dagens kurs omtrent 250 norske kroner). Nøden er ubeskrivelig.

Så endelig i februar dette år opplevet vi de etterlengtede valg på nye, konstitusjonelle myndigheter. Kampen sto om den største stemmemassen, om velgerne uten parti. Velgerne som «vant» konstitusjonsvalgene i 1957 med sine blanke stemmesedler. Gorillaene spiller nå sine kort ut i en forvirringskampanje som har til hensikt å forlede peronistene å stemme blankt også denne gang. Hver blank seddel nå vil bety en

(Forts. s. 7).

Vandt ikke

Ola normann krigen?

Bør Jorunn Johnsen testes?

Aftenpostens Jorunn Johnsen har vært i Köln og oppdaget at tyskerne myreflittige arbeider og forsker og kalkulerer med liten fortjenstemargin. Alt dette inspirerer henne til nedenstående bitre betraktninger, som bringer tanken hen på en høyst nødvendig testing av åndsevnen hos denne dame før Aftenposten sender henne ut på nye tokker med reisemaskinen. Vi ser hvordan det tyske produksjonsliv — har slått en sprekk i Jorunn Johnsens vestvendte jøssingspeil:

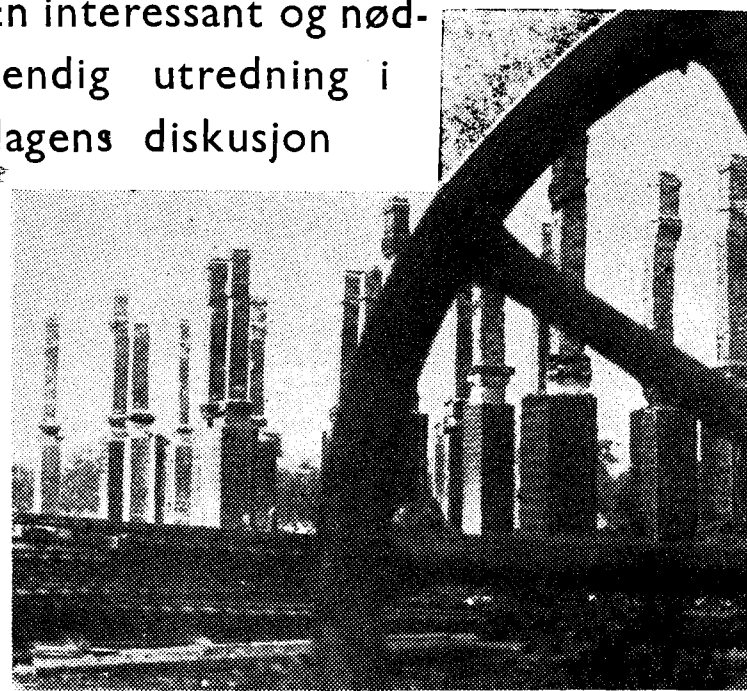
Det er vi som har fått bære krigens byrder, ikke tyskerne.

Å vandre gjennom Bayerfabrikkens tekstilanlegg ble en bekræftelse av det velkjente ord om at det er vi, som vant krigen, som har fått bære dens omkostninger og dens byrder. Her har man

ikke gamle, urasjonelle anlegg å stri med. Her er alt nytt og topprasjonalisert: Nye bygninger, nye maskiner, nye helautomatiske anlegg overalt. Acatatfabrikken presenteres som verdens fineste og mest automatiserte i sitt slag, en endeløs maskinhall, ren, lys og tiltalende, så å si menesketom. Alt dirigertes fra en forholdsvis beskjeden apparatavle og maskinene gikk døgnet rundt, hverdag som helligdag. Ingen drømte om å stoppe dem, uten når de måtte repareres. Til acetatfabrikkens 5000 kvadratmeter store gulvflate var knyttet 90 arbeidere, fordelt på tre skift og de fleste var beskjeftiget med kontrollarbeide. Feil og klager over produktene er rene døden i dagens hårde internasjonale konkurranse, bemerket vår cicerone.

Utviklingen av kjernefysiske våpen

En interessant og nødvendig utredning i dagens diskusjon

Det er så meget snakk om atomvåpen og deres virkninger uten at folk har stort rede på hva de snakker om. Det er faktisk svært få i dag, selv blant dem som deltar i diskusjonen om disse våpen, som har nevneverdig oversikt over utviklingen av dem siden den første Hiroshimabomben falt i 1945. For å råde bot på denne uvitenhet gjengir vi nedenfor en usedvanlig grei og instruktiv artikkel i det svenske blad «Fria Ord», skrevet av den svenske oberst Alf Meyerhoff.

Da Hiroshimabomben ble sloppet i 1945 forsto nær sagt alle at noe revolusjonerende nytt var kommet til når det gjaldt krigføringens muligheter. Og dog tenkte man til å begynne med utelukkende på tapene i menneskeliv og den materielle ødeleggelse som fremkom ved trykkvirkning og varmeutvikling, det vil si ras og brann. Først smått om senn kom en undervær med radioaktivitetens uhyggelige virkninger. Men ingen kunne forutset de første etterkrigsår hvor svimlende raskt det skulle gå med den tekniske utvikling av atomvåpnet og med mulighetene for å føre dødsladninger mot praktisk talt hvert eneste mål i verden.

En tid gjaldt det for USA mest å øke lagret av atombomber og for Sovjet og England å komme med i denne utvikling. Det er naturlig at menneskeheten senere har følt seg mest opprørt over vannstoffbomba. Fagfolk synes også å være skjønt enige om at vannstoffbomba i teknisk henseende er en langt mere revolusjonerende oppfinnelse enn atombomba. Det er større sprang mellom vannstoffbomba og atombomba enn mellom den sistnevnte og annen verdenskrigs mest utviklede konvensjonelle bomber.

Men samtidig har det også skjedd en meget omfattende spesialisering av atombombene med hensyn til størrelse og virkning. Fremdeles får en vel henføre til science-fiction-området oppgaver om atom-

bomber båret av soldatene, men sammenlignet med 1945 finnes det iallfall meget små bomber, og dessuten hele skalaen oppover en rik variasjon i bomber. Herigjennom har en fått langt større muligheter til både taktisk og strategisk å utnytte atombomber avpasset etter målets beskaffenhet. Alle kjernevåpen blir i forhold til ødeleggelsen billigere enn de konvensjonelle våpen under forutsetning av krigsteknisk riktig anvendelse. Våpenbæreren flyet har videre siden annen verdenskrig gjennomgått en utvikling som gir muligheter for å utnytte bombene nær sagt over alt.

Men like omveltende er det at bomba ikke lenger er det eneste atomstridsmidlet. En får vel ennå i noen tid betrakte den som det farligste atomvåpen, men nye ødeleggelsesmetoder begynner i denne henseende å konkurrere alvorlig. De uhyggelig tunge 28 cm artillerikanonene har amerikanerne allerede presset ned i 20 cm kaliber, og 15 cm atomgranater er kanskje også klare allerede, eller blir det under enhver omstendighet innen kort tid. Og en må anse det sannsynlig at russerne i høyden ligger etpar år etter på dette område.

Samtidig skjer under skarp konkurranse, først og fremst mellom USA og Sovjet den langt viktigere utviklingen av raketter med muligheter for å overføre atom- eller vannstoffbomber. Terminologien er ikke helt ensartet når det gjelder

(Forts. s. 6).

Quisling som politiker - Kjernefysiske våpen

(Forts. fra s. 4).

Det er vel noe lettvindt for en vitenskapsmann å påstå at Quisling stolte blindt på Hitler, hele tiden. Nygaardsvold og hans folk i London hadde — det vet vi — sine tvil om Englands gode hensikter, uten at de fant det opportunt å lufte sine meninger om dette der og da. Mener Scharffenberg at Quisling skulle ha gitt uttrykk for at han tvilte på Hitler både politisk og militært? Quisling uttalte, allerede før Stalingrad, overfor nære medarbeidere, at Tyskland hadde forspilt sine sjanser politisk og at dette vanligvis var forløperen for også å tve seg bort militært. Når Quisling trodde på muligheten av at Hitler kom til å anvende atombomben, så delte han i dette stykke Vestmaktens bange anelser. Isåfall ville Norsk Hydro ha ytet et mektig bidrag til Hitlers seir. At det ikke lykkedes Hitler å få dette våpen klart til bruk vet vi nå årsaken til. Delvis sabotasje hos tyske vitenskapsmenn og dertil de intense bombardementer av industrier som skulle fremstille atomvåpen. Det viser seg at U.S.A. straks etter Tysklands nederlag hadde Abomben klar.

Scharffenberg kommer så inn på at bilder av Quisling var å se over alt. Tror Scharffenberg at det var Quisling som var så begeistret for dette. Quisling som hatet enhver form for dyrkelse og var selv så genert, at han ofte ble taus som «en sfinks». Det var muligens slik at Hjemmefrontens store menn foretrakk å ha bilder av Hitler og Reichkommissar over alt. Vanligvis stillet de jo seg mere velvillig overfor disse herrer også i selskapielig omgang med sistnevnte. **Hvem var det som mottok innbydelser til Skaugum? Hvem var medlemmer av det Tysk-Norske Handelskammer?** Nei, saken er den herr Scharffenberg, at man foretrakk ett tysk styre fremfor Quisling hvis England tapte krigen og derfor gjaldt det å holde seg inne med tyskerne. Det er på samme måte med 1940 i så henseende som det var etter 1905. Det er norsk å slekte på trelen Kark.

Når Quisling alltid sammenlignes med et utopisk ideal av en statsmann og det derfor faller så lett å påpeke hans mangler, mangel på menneskekunnskap for eksempel, så ville det vel være mere rettferdig å sammenligne ham med de personer som førte Norge inn i ulykken. Da fikk man et mere lettfattelig sammenligningsgrunnlag. Hvem var det her i landet som med størst kraft opplyste om faren for kommunismen og for den skjebnesvangre utenrikspolitiske utvikling? Var det Nygaardsvold eller Quisling? Hvem vil-

vold eller Quisling? Hvem vil le en intens opprustning og en aktiv nøytralitet? Det er hovedspørsmål herr Scharffenberg, og De var jo en erfaren, kunnskapsrik og vel utviklet personlighet dengang disse spørsmål var helt avgjørende for Norges fremtid. Hadde det vært fornuftig å høre på Quisling dengang og følge hans råd, selv om det skulle medført at Quisling selv var kommet med i norsk politikk? Eller var det bedre at det gikk som det gikk, så at de folk som var årsak til Norges vanære også i fremtiden kunne styre landet.

Når Scharffenberg fremhever at Quisling ikke hadde noe alternativ til sin politikk og at dette var en feil hos «en førende statsmann», så ville det for Folk og Lands lesere være meget interessant å få vite, hvilken politikk dette eventuelt skulle være. Med Vestmaktene som seierherrer måtte det da stå igjen å komme til en ordning med Stalin. Noe annet alternativ gies ikke, meg bekjent. En slik ordning fikset England som bekjent i Jugoslavia og i Indonesia høster man nå også modne frukter av slike alternativer.

Vi som deltok i NS er nå gla for at Quisling i motsetning til det nåværende statsbærende parti hverken gikk inn for «det muligens kunst» eller for alternativer. Vi får nå se hvordan Atlanterhavs politikken går, og om de «kloke politikere» har Sovjet som sitt annet alternativ.

Scharffenberg fremhever atter at NS falt sammen som et korthus (etter Quislings ordre). Ønsket han at vi skulle hjulpet de kommunistiske seler til makten og laget en liten borgerkrig som avslutning? I London håpet jo regjeringen Nygaardsvold at Wehrmacht eventuelt ville hjelpe dem til makten igjen før den trakk seg ut. Var det ikke nok sinnssvake, herr Scharffenberg, i 1945 om sommeren, om ikke NS også skulle hjulpet til? Var det ikke mer riktig å si at NS-folk opptrådte behersket og klokt etter sammenbruddet, eller mener De å gi uttrykk for at feigheten i våre rekker var større enn hos de gode nordmenn, som med U.S.A. og England i ryggen plyndret, stjal og mishandlet vergeløse fanger?

Nei, herr Scharffenberg, kom ikke med den når De vet at våre frontkjempere ikke sto tilbake for noen soldater på den hele jord hvor det gjaldt disiplin og tapperhet. De kunne nok også på norsk jord ha gjort det ganske glissent innen de gode nordmenns rekker også etter kapitulasjonen hvis ikke Quisling så bestemt hadde henstilt

til oss å ta nederlaget slik vi gjorde det. Selvsagt var der også blant våre en del opportunist, det var det vel også nok av i Hjemmefronten, som falt sammen «som korthus».

Ingen som har studert utviklingen i okkupasjonsårene kan lenger bestride at **Quisling gjorde det som sto i hans makt for å befri Norge fra den elendige status Nygaardsvold, regjeringen og administrasjonsrådet hadde bragt det i.** Da ingen kan legge en alen til sin vekst, heller ikke Quisling, så er det ingen grunn til å tale nedsettende om hans manglende evner til å hevde seg overfor visse tyske politikere. Hvordan var det egentlig, herr Scharffenberg, med folkene i Administrasjonsrådet? Var de tapre og modige karer til å si fra overfor Reichkommissar eller var de mer enn ualminnelig villige og høflige redskaper for den samme herre? Var det ikke så, at man gjerne ofret alt bare ikke Quisling kom til politisk makt? Hva med Riksrådsforhandlingene? Var det ikke mange, nå høyt lovpriste menn, som gikk med på å gi Kongen «katten» hvis de bare fikk lov til å få makten av Reichkommissar? Jo slik var det. Det var NS-folk alene som hadde mot til å si fra til tyskerne. Det vet alle, som ikke bare var opptatt med svartebørs, at når det skulle sies fra så kom man til oss og ba oss gjøre det.

Det er sikkert riktig, at hvis Quisling hadde hatt enda flere evner enn han hadde, ville han ennå bedre ha kunnet hevdet norske interesser. Quisling gjorde hva han kunne, det innrømmes jo på en måte. Og ære være ham for det! Vi håper bare at vi får mange forrædere som har det på samme måte, at de holder Norge frem, hvor de kjemper mot Stormaktene.

Når man alltid skriker opp om «nazismen» og at NS var av samme sorten, så ser man av Sovjets propaganda at alle er fascister som går aktivt mot kommunismen. Nazismen fremsto i Tyskland fordi de demokratiske borgerlige partier var av samme gehalt som de norske (og alltid vil være feige). Derfor oppsto også NS i Norge. Vi ville med makt, uansett herr Scharffenbergs «gjeldende forfatning», motsette oss norsk kommunisme.

H. Franklin Knudsen.

Statskupet -

(Forts. fra side 2)

«fikenblad», alle senere braver tiltross. Såvel av militære som politiske grunner bør dette moment heller behandles med noen forsiktighet, ti den kommanderende general hadde vurdert det til det, det viste seg å være værddt, likesom

(Forts. fra s. 5).

der klassifiseringen. Det rår visselig overensstemmelse når det gjelder interkontinentale raketter med vannstoffspisser og omkring 8 000 km. rekkevidde og kortdistanseraketter med opptil 350 km. rekkevidde. Men det vi her i Sverige (og i Norge) vanligvis pleier å kalle mellomdistanseraketter deles ofte i utlandet i to forskjellige grupper. Dette synes ikke bare å bero på rekkevidden, men også på at de som når ut på en avstand av 3500 km. kan føre vannstoffspisser, noe som ikke er tilfellet med de projektiler som bare rekker inntil 700 km. De kan iallfall foreløpig bare medføre atomladninger. Alle disse rakettyper med unntagelse av de interkontinentale finnes allerede på utsette

man trygt kan gå ut fra, at løftet ikke er diktert ut fra begeistring over utenriksministerens (regjeringens??) omhu for den parlamentariske statsskikk, som ble demonstrert her på bjerget i det herrens år 1940, selv om det ble avgitt av parlamentarismens moderland.

15.

Den fremstilling av de avgjørende begivenheter på Elverum, som det norske folk hittil har fått, mangler sannsynlighetens preg og begivenhetene selv mangler frivillighetens preg.

16.

Som kjent gjorde Finland på slutten av verdenskrigen felles sak med Vesten og Russland. Det skjedde etter befaling fra vest, som i motsatt fall truet landet med en krigserklæring.

17.

Den som søker denne fulle forklaring på at Norge mot folkets ønske ble dradd inn i krigen må gå ennå lenger tilbake enn til tonnasjeavtalen av 1939.

Ved denne ble der forøvrig unntatt, som en innrømmelse til Norges neutralitet, 600 000 tonn til transport av de 10 pst. av kirunamalmen, som ikke skibes over Østersjøen men over Narvik til Tyskland. Denne avtale var intet hinder for den angivelige mineutlegning, som gjorde situasjonen akutt. Den ble brukt til det!

Det er meget å anbefale, at man leser minister Einar Masengs lille bok: «1905—1940. En leksjon i maktpolitikk».

18.

Hvilken fasitt får Du så ut av regnestykket Ola? Kanskje Du minnes Abraham Lincolns ord: «Man kan bedra hele folket en del av tiden, en del av folket hele tiden, men ikke hele folket hele tiden».

Er rettsindigheten forsvunnet fra gamle Norge?

Olaf Holm.

steder eller er i seriproduksjon. De tekniske optimister mener videre at serieproduksjon av interkontinentale raketter kan starte om et par år, kanskje alt før. Men nøyaktig regnet er rakettenes væpenbærere og ikke atomvåpen, skjønt begrepene i daglig tale ofte smelter sammen.

Om den eventuelle opprettelse av atombaser i Vest-Europa har det vært megen diskusjon i de siste måneder. Når det gjelder raketter med markbaserer har Sovjet dog et klart forsprang. USA har satset meget mere på fly og bomber, men forsøker å ta igjen Sovjets forsprang når det gjelder rakettområdet. Minst to tredjedeler av det samlede russiske rakettersenal regnes å være basert vest for Ural, det vil si europeisk Russland og satellittstatene. Resten er fordelt på ishavskysten, nord for det Kaspiske hav og i østre Sibirien. Basenes dybdegruppering er betydelig. Noe lignende kan Vest-Europa, selv om Spania medregnes, ikke få istand av rent geografiske grunner. Asia og Afrika kommer derfor inn i bildet.

Ytterligere en utviklingslinje er at atomladede raketter med omkring 2500 km. rekkevidde kan sjøbaseres, såvel på overvannsfartøyer som på visse ubåter. I siste tilfelle ansees utskytning fra undervannsstilling også for mulig.

Rakettprogrammet arbeider videre slik at en enten utskyttingsanordningene er mark-, sjø- eller flybaserte skal kunne treffe mål beliggende såvel på marken, som tilsjøs eller i luften. Både i angrepshenseende, men også rent defensivt, utvides stadig de tekniske ødeleggelsesmuligheter.

Men det er ikke bare den sterkt økede differensiering og den teknisk forbedrede kvalitet av de enkelte våpen som setter sitt preg på utviklingen. Ikke mindre viktig er antall våpen og våpenbærere. I sin alminnelighet kan en vel om det si at vestblokken har et tydelig forsprang når det gjelder kombinasjonen bombe- og bomber for forskjellige slag, mens Sovjet er ledende makt når det gjelder raketter. Det forklarer mye av motsetningene i standpunkter mellom de to blokker.

Om mulighetene for å bekjempe ubåter med atomladninger vet en lite. Det er kjent at USA og England intenst har viet seg dette problemkompleks, som dreier seg om den livsviktige beskyttelse av sjøforbindelsene. En anser det dog på visse hold for å foreligge endel spesielle risikoer når det gjelder anvendelsen av atomvåpen i dette spesielle tilfelle utover de vanlige tekniske vanskeligheter med å

Argentina fritt - Opplysning av rettsbegrepene -

Forts. fra side 5

stemme for Ricardo Balbin, presidentkandidaten som er utsett til å føre kontinuismen videre under legalitetens varemærke. Intet middel er for simpelt for regjerings-gorillaene når det gjelder å nå dette smukke mål. Det kommer plutselig ut en mengde ukeaviser som alle pretendere av være pro-peronistiske og forkynner at det er Perons ordre at det må stemmes blankt, som et avskyuttrykk for gorillastyret. Ingen av disse blir inndratt for overtredelse av 4161 — for de er jo regjeringens eget verk. Videre sendes det radiomeldinger om at visse personer er «tatt» på grensen med mappefulle av ferske dokumenter, underskrevet av Peron, og med gjentagelse av ordren om å stemme blankt. Regjeringsflyene oversvømmer landet med flyvesedler som har det samme innhold. «Hemmelige» radiosendere kringkaster taler av Peron . . . over regjeringsstasjonenes egne bølgelengder. Det blir gjort et

attentat mot Arturo Frondizis liv

presidentkandidaten som har lovet å utstede et vidtfaunende politisk og militært amnesti om han får makten, levere CGT tilbake til de opprinnelige arbeiderorganisasjoner (opphevelse av intervensjonen), oppheve alle diktaturets vanvittige og menneskretsstridige dekret, øke arbeidernes lønninger uten å heve leveomkostningene, og å løse alle sosiale og økonomiske problemer som «frigjøringspolitikken» fullt overveid har medført. Kun tre dager før valgene kan Peron noenlunde trygt sende ut sin parole om valgstøtte til fordel for Frondizi. Og det fantastiske skjer at en landflyktig tusener kilo-

fremstille ødeleggelsesverktøyene. Man frykter for følger virkningene ved undervannsdetonasjoner. Det rår forøvrig stor hemmelighetsfullhet innen hele dette område av rustningene.

I første rekke det radioaktive regn fra vannstoffbomber med lavt detonnasjepunkt — den gjenblivende radioaktivitet — har ført til anstrengelser på å fremstille det som kalles en ren vannstoffbombe. Det er også planlagt omfattende forsøk på å minske eller å oppløse helt atombombens radioaktivitet. Men hva angår hele det nåværende store lager av såvel bomber som raketter med vannstoff- og atomspisser gjelder det at de er alt annet enn rene når det dreier seg om radioaktiv virkning.

Både flåten og flyvåpnet i USA har nå teknisk løst spørsmålet om fast brensel i raketter, et meget viktig

meter borte fra sitt land blir adlydt med en disiplin som antagelig er noe enestående i den politiske historie. Valgene resulterer i en dundrende seier for dr. Arturo Frondizi! Gorillaenes siste håp er knust . . . Men det er ennå to måneder før de skal overlevere makten, og den tiden må benyttes godt. Kanskje man ennå kan stille istand noe som forhindrer den normale utvikling! Som en siste kraftanstrengelse går man til mobilisering av landets streikende bankfunksjonærer. Men bankfolkene er stridige, hvem skulle ha trodd det om dem — de etterkommer ikke mobiliseringsordren, og blir arrestert av militære med stålhelmer og bajonetter på geværløpene, hvoretter de bringes til militærkasernene rundt om, hvor de får gratis snauklipp og blir puttet i soldatuniformer. Denne tilstand varte i 3 døgn, hvoretter konflikten ble løst ved at regjeringen innrømmet bankenes funksjonærer et lønnsstillegg.

Republikkens økonomiske situasjon i øyeblikket er dramatisk og desperat. Frondizi erklærer i sin første tale for Kongressen at statskassen er tom på grunn av det enormt store sløseri som det revolusjonære administrasjonsapparat har medført. En av de revolusjonæres egne finansministre resignerte for en tid tilbake sin stilling av nettopp denne grunn. Han påviste at man kunne stoppe inflasjonen ved å bremse på de offentlige «administrasjonsutgifter». Det skal sterk rygg til å bære den krevende oppgave som dr. Frondizi nå har påtatt seg.

Vil det lykkes ham å stanse inflasjonen og få stablet fallittboet på fote igjen? Vamos a ver.

fremskritt. Det flytende brensel krever timer innen raketten er skuddklar. Fast brensel gir øyeblikkelig startberedskap og større presisjon. Stillingen på dette område i Sovjet er vel skjult bak jernteppet.

Her er ikke stedet til å komme nærmere inn på russernes ytterst ansvarsløse opplegg til det skjebnespørsmål for menneskeheten som anvendelsen av kjernevåpen innebærer. De forslag som er fremlagt fra Sovjet tar dessverre først og fremst sikte på å forbedre sine egne muligheter for å utnytte atom- og vannstoffbomber å nedsette USA's. De russiske forslag medfører dessuten at Sovjets store overlegenhet i spørsmålet om konvensjonelle stridsmidler som forholdet nå er kan gjøre seg gjeldende uten at Vest-Europa kan by noen effektiv motstand.

Opplysning av rettsbegrepene -

(Forts. fra s. 4).

gen. «Gulosten» kom seg over til London under krigen og ble mottatt i audiens hos kong Haakon.

En opprørende torturaffære, som fant sted på Voss, hvis jeg ikke husker feil, er nettopp avgjort i disse dager. De skyldige fikk 6 måneder — betinget dom — d. v. s. de behøver ikke å sone straffen, med mindre de senere skulle gjøre seg skyldig i annen forbrytelse. Hvorfor er der ikke lenger likhet for loven i Norge? Det er sikkert også mange som husker saken mot torturistene i leiren på «Sydspissen» ved Tromsø, hvor de skyldige fikk fra 5 til 30 dager — betinget dom. Norge må jo være det reneste ønskested for forbrytere nå.

Som jeg sitter her og spør meg selv, hvordan slikt noen sinne skulle være mulig i Norge, begynner bildene av svunne tider å passere revy for mitt indre øye. Jeg ser for meg Møllergaten 19 og Folkets Hus borte i Youngsbakken, bare et stenkast fra nr. 19. Jeg ser for meg alle de pøbelopptøyer som fant sted der oppe for 25 — 30 år siden. Hver gang en av gjengen i Folkets Hus på en eller annen måte var kommet på kant med loven og ble arrestert, ble der av det høye råd i Folkets Hus gitt ordre til å lage «kvalm i gata», og det ridende politi måtte ut og jage folkemassene bort med svingende køller. Slik var det før Arbeiderpartiet kom til makten. Men jeg skulle like å se hva som ville hende i dag hvis noen fra de andre partier ville gjøre oppløp for å få en arrestant ut. Jeg husker hvordan ryktene svirret dengang Arbeiderpartiet først lanserte planen om å kjøpe opp tomte- ne på den annen side av Youngstorvet, hvor de gamle Bazarhallene lå. Ryktene fortalte at på den tomten skulle der bygges et hus på 9 etasjer. Der skulle bli et folketeater, og i øverste etasje skulle der plaseres kanoner, som skulle peke rett på Møllergaten 19, så hvis ikke øvrigheten oppførte seg rett, skulle de få vite hvor David kjøpte ølet.

Denne bygningen er forlengst ferdig, men det er nok ikke nødvendig å plaseres kanoner mot nr. 19, for nå er det Arbeiderpartiet som øver kontroll med politiet og retten, ser det ut til. Jeg husker også hvordan jeg som liten fikk være med på markedet på Youngstorvet og hvordan vi barn alltid tok en liten avstikker bort til nedgangen til restauranten i kjelleren under Basarhallene, for over nedgangen satt Bachus skrevs over en tønne. Han så fryktinngyende ut med et horn i pannen og hestehov. Jeg kan ennå kjenne den gysen jeg følte ved synet. Bachus er vel forlengst fjernet fra disse

Hvem

kan skaffe oss følgende eldre nummere av Folk og Land og 8. Mai:

- Av årgang 1954: Nr. 40
- » » 1952: » 28, 33 og følgende
- » » 1948: » 1—8
- » » 1947: Hele årgangen

Skriv til Folks og Lands ekspedisjon.

Vår virksomhet

er avhengig av at medlemskontingenten betales når den forfaller ved hvert års begynnelsen. Dessverre er det mange som glemmer av denne post i dagens strev og slit. Vær så snill å ordne det nå! Send ubetalt kontingent for 1958 — og naturligvis restanser fra 1957

allerede i dag!

Er det ellers noen av bladets lesere som ikke er medlemmer av Forbundet, men likevel vil yte en håndsrøking til arbeidet, så send et beløp — stort eller lite — til postgiro 15028 (eller postboks 3214, Oslo).

Altså: Husk Forbundet!
Forbundskassereren.

Annelise Parow

TANNINNSEITNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

enemerker, men jeg er sikker på at der fremdeles på de gamle tomter er engjenganger med hestehov og horn i pannen.

Mens jeg sitter her og tenker på Norges sørgelige forfatning i moralsk henseende, minnes jeg følgende dikt:

Aldri var en tid så rådløs, aldri var en tid så dådløs som den slekt der kvad pr. trådløs diktatorkrigens epopé. Redd og rådløs, ti den rømmer feigt fra skjendslens akk og ve

Hvor er æren, hvor er freden? Har vi bruk for kjærligheten? Hvor er veien, hvor er sporet? Nedad, nedad, det er ordet. Nedad dit hvor hevn og had sitter stolt i fellers rad:

Avind, nidd og storheds brynde breder seg i maktens hynde frodig, frekt, ti det at synde — det er ikke synd i dag —

Min kjære mann, vår far, svigerfar og bestefar

kaptein

Trygve Gundersen

døde plutselig i dag.

Porsgrunn/Oslo, 26. mai 1958.

Anna Rogsund Gundersen

Herdis

Trygve — Gerd

Anne — Kristin

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/ kadimerte beslag.

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Arkitekt

HUSTAD

BÆRUMSV. 5, Ø. ULLFRN

Telefon 55 61 29 — Oslo

Historisk lesestoff

Jeg har samtlige 4 årganger av «8. Mai» i innbundet form. På grunn av høy alder og svekket syn, må jeg nå skille meg med dem.

Gi bud.

Ivar Frihaug-Osa,
Skotselv st.

Caltex smøreoljer

Vi har lagt opp et lager av disse oljer beregnet for: Traktorer- og anleggsmaskiner.

Be om tilbud.

H. SNAPRUD & CO.

MASKINER - REDSKAPER

Kongsberg — Tlf. 885 - 248

NATO og SOVJET —

(Forts. fra s. 1).

ge grensestrøk — vil derfor være organisert med de nødvendige kommunikasjoner, lagre, verksteder av forskjellige slags, men også med dekningsbatterier. Vår utenriksminister Lange var inne på dette emne da han i sitt foredrag 20. april i år i Stortinget hevdet at russerne har utskyttingsbaser for raketter i Polen, Tsjekkoslovakia og Øst-Tyskland. Og Vest-Tysklands forbundskansler Adenauer har opplyst at Sovjetrusserne er i ferd med å bygge eller allerede har fullført byggingen av 90 utskyttingsbaser for raketter i Øst-Europa.

Dette må ikke forbause noen. Alle kraftige stater er alltid i gang med militære forberedelser på alle fronter, således også U.S.A. som har lagt en ring av raketter rundt Sovjet-Unionen.

I denne atomalderens tid er det kanskje noen som tror at krigen blir avgjort ved at den høye sjef trykker på en knapp, og en — to — tre! Krigen er både begynt og sluttet! Fienden er knust!

Det er bare det at noe slikt vil ikke hende. — En krig vil nå som før bli avgjort av «mannen bak kolben» og det er nok derfor det i avisene er kommet frem uttalelser både fra såvel svensk og amerikansk hold om at ungdommens fysikk ikke lenger er så god som før. Med bekymring drøfter man spørsmålet om hva som kan gjøres for å rette på dette.

Hva nå Norge angår, er jeg ikke villig til å innrømme at ungdommen i dag er dårligere enn ungdommen for tre år siden. Og at det er godt soldaterstoff i den beviste frontkjemperne som av alle sine sjefer ble berømmet for tapperhet og seighet. Var det ikke S/S general Klingemann som i en dagsbefaling sa at «nordmennene er verdens beste karer til å slåss?»

Men siden Norge offisielt har tatt parti mot og ruster mot Sovjet-Unionen er det et spørsmål vi alle bør stille oss: Kan den norske soldat av i dag hamle opp med Sovjets soldater i evnen til å klare seg med lite og være over all beskrivelse nøysomme? For den forskjellen av soldatene som er kommet på moten i de vest-

lige hærer etter krigen finnes det lite eller ingenting av i den røde hær, hvor det daglige liv er preget av hård trening, hårdt arbeide, dårlig kost, liten lønn og en nesten total mangel på fritid.

«En russisk armés fremrykning er noe som en vesteuropeer ikke kan forestille seg, uttaler general von Manteuffel i en samtale med Liddell Hart». Bak stridsvogntroppene ruller en veldig horde, for det meste med hest og vogn. Soldaten har en sekk på ryggen, der han har noen brødkorper og noen rå grønnsaker som han har plukket opp under marsjen. Hestene gumler på halm fra hyttetakene, stort annet får de ikke. Russerne er vant til å drive på opptil 3 uker på denne måten når de rykker frem. Det er ikke mulig å stanse dem, slik som en vanlig hær, ved å kappe av forsyningslinjene, for det finnes sjelden noen forsyningslinje å gå løs på!»

Mussolinis befrier, Otto Skorzeny, sto 18 måneder på østfronten og gjorde sine erfaringer:

«Russerne kunne marsjere utrolige avstander, sove i våte filler, leve på rotfrukter. De hadde maver som kunne fordøye hvasomhelst. Det var fangne russere som rev kjøttstykker ut av en for lengst død hest, og så marsjerte oppfrisket videre!»

«Russerne kunne drikke vann fra myrer og granathull mens tyskerne måtte hente drikkevann opptil 30 km borte. Russerne kunne til og med eksistere uten trenkolonner».

«Nær Smolensk ble etpar landsbyboere såret av en bombe og andre kom stormende til, ikke for å ta seg av de sårede, men for å rive støvler og klær av de døende. I en hytte bodde et gammelt ektepar. Mannen kunne ikke arbeide lengere, sa konen, og hun var ikke sterk nok til å puffe ham ut i sneen så han kunne fryse ihjel. — Om ikke Skorzeny kunne hjelpe henne?»

Dette dyktige, seige, nøy-

Vår bønn:

Skriv kort og adresser brevene til redaksjonen, ikke til redaktørene privat.

ANGLO-TYSK GRUPPE I UNDERHUSET

En gruppe av parlamentariske parlamentsmedlemmer er blitt dannet for å arbeide for et godt forhold mellom Storbritannia og Tyskland, og da særlig mellom det britiske parlament og nasjonalforsamlingen i Bonn. Gruppen er sammensatt av medlemmer fra alle politiske partier. Labourmannen John Hynt er formann og nestformann er det konservative medlem Sir James Hutchison. Det er Skiensavisen Varden som forteller det, uten å tilføye at dette altså er en slags engelsk nasjonal samling om et tysk-engelsk samarbeid i tråd med det Quisling talte for. Blant annet da han telegrafisk innstendig bad Chamberlain om å komme til en overenskomst med Tyskland. Nå er det bare et snes år for sent.

FRANSK DEMOKRATI I VIRKSOMHET

Situasjonen er fremdeles uklart i Frankrike. Det eneste som er klart er at det franske demokrati, som det gråtes så sårt over, ikke bruker syndelig demokratiske midler i sin kamp. Regjeringen har anbrakt sensorer — av typen

somme, tapre og lydige russisk-asiatiske folkehav med sin barske mentalitet er etter 1945 silret vestover inn gjennom alle Vestens åpninger og dem er det mange av. Verden er atter vitne til en vepnet folkevandring fra øst mot vest.

Overfor denne invasjon står Vesten såvisst ikke samlet som en stålhard blokk. Maktene er uenige (seg imellom og rystes av svære arbeidskonflikter, hvortil kommer at Frankrike er brakt til gravens rand av sine egne profesjonelle politikere. I militærpolitikken har mottoet øyensynlig vært: Heller smør enn kanoner, så Vesten har overlatt forsvaret av liv og frihet til en klatt divisjoner som lever kongelig rundt i Europa, med tipptopp forpleining og høy lønn og sikkerlig ikke er noen birkebeinere. Tar man så i betraktning den økende propaganda for «sameksistens», fred, innskrenkning av den militære tjenestetid og protestlister mot a-bombeprovvene, så har man det riktige bilde av et overdemokratisert, bløtt og vekt Vesten.

I denne «forsoningens» tid

Pressabteilung som vi kjente den under okkupasjonen — rundt omkring i avisene. Også det amerikanske telegrambyrå United Press's Pariserkontor har fått sin sensor. Det samme gjelder naturligvis det halvoffisielle franske Agence Havas. Alt nyhetsstoff som via Paris sendtes ut i verden er naturligvis omhyggelig sensurert.

DEN ARABISKE UNION

Mens Nasser strever med sin araberrepublikk pusler også konkurrentene i Irak og Jordan med den nye «Arabiske union». Den første regjering i denne union er nå utnevnt med den irakske general Nuri al Said som sjef. Hovedstaden blir Bagdad. Den jordaniske og irakske hær er allerede slått sammen.

NORSK-TYSK SAMARBEIDE

Fire norske minesveipere «Sira», «Sauda», «Utla» og «Vosso» deltar for tiden i øvelsen «Clean Run» i danske kystfarvann. Hele øvelsen vil være avviklet 9. juni. I øvelsen deltar foruten danske og norske marinefartøyer også tyske, så nå venter vi bare på hylene fra de evige protestanter.

Ord av

ARNULF ØVERLAND

Noe av det mest forstemmende ved offentlig diskusjon, slik som den arter seg i norsk presse i vår tid, er dette, at enhver uttalelse om en prinsipp sak av offentlig interesse straks utløser en serie av injuriante betraktninger over den person som har åpnet debatten.

Det gjelder i mange tilfelle akademisk skolerte unge mennesker, som burde ha lært å skjelle mellom person og sak. —

(I Dagbladet 9. 7. 1954, s. 2).

er det dog en ting som Østen og Vesten er enige om, og det er å holde Tyskland nede. For tenk om Central-Europas hundre millioner tyskere fikk anledning til å organisere seg i en kraftig stat! En slik mulighet kan få det til å grøsse i noen hver, ikke minst i Sovjetherrene for hvem et samlet Tyskland er den eneste ting de virkelig er redd.

Konrad Sundlo.

BENÅDNINGENE I JAPAN

Vi har tidligere nevnt at amerikanerne nå har løslatt de ti siste innesperrede japanere og kan i dag fortelle at det dreier seg om følgende personer: generalene Sadao Araki, Shunroko Hata og Kenryo Sata, admiralene Shigetaro Shimada og Takasumi Oka, lordseglbevareren Koichi Kido (en av keiserens nærmeste rådgivere), Naoki Hoshino og Teiichi Zuzuki, begge dengang førende regjeringsmedlemmer, finansministeren Okinori Kaya, dengang finansminister, Hiroshi Oshima, japansk gesandt i Berlin. Av de opprinnelig 25 dømt ved militærtribunalet for det fjerne østen ble 25 dømt, derav 7 som ble hengt. Den mest fremtredende av dem var ministerpresident Hideki Tojo.

STATEN GÅR I SPISSEN

Våre vise myndigheters kamp mot inflasjonen og prisstigningen antar etterhvert de forunderligste former. Siste fremstøt er en ny forhøyelse av porto, telegraf- og rikstelefontakster. Vi kan ikke se annet enn at det raskt og sikkert bær den vei høna sparker når staten selv må legge på 5 øre på brevportoer hver tredje måned!

HJELP TIL SELVHJELP

I siste halvår av 1957 tilførte USA sine «allierte» militært utstyr til en verdi av en milliard dollar. Siden 1950 har USA gitt ialt 17 milliarder dollars til samme formål.

ARGENTINERNE SENKER U-BÅT

Argentinske marinefartøyer er ikke å spøke med. De har senket en ukjent u-båt som ble for nærgående under argentinske flåteøvelser. Iallfall ble det kastet dypvannsbomber og observert oljeflekker etterpå. En antar at det dreier seg om sovjettrussiske ubåter.

FOLK OG LAND

Ekspedisjon og kasse:
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementspriser:
Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,00 pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 33,00 pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,00 pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.

Bruk postgironr. 16450.

Utgiver A/L Folk og Land
Sambandstrykkeriet
Oslo